

YASA YAPMA SANATININ ÖLÜMÜ (TORBA YASALAR)

Av. Atilâ SAV*

* Ankara Barosu.

Özgün bir metin hazırlayarak yasa yapmak bir sanattır (1). Her sanat gibi, yasa yapma sanatının da teknik ilke ve kuralları vardır.

Yasaların dil, anlatım ve terim birliği açısından kusursuz olması gereklidir (2). Yasalar önünde herkes eşittir.

Devletçe buyurucu bir biçimde konan genel, objektif (nesnel), soyut, gayrişahsi olan her kural yasama işlemidir. Bütün kural işlemler, maddi anlamda yasama işlemidir (3).

Yasaların içeriği hukuk kurallarıdır. Amaçları açık olmayan, diğer bir deyişle amacı çok zor anlaşılan veya hiç anlaşılmayan yasalar hukuk devletini kavramını zedeler (4).

Yasaların dil, terim ve anlatım bakımından kusursuz olması zorunludur. Türk yasama organının dil, terim, ifade ve anlam birliğine her zaman uyduğunu söyleyemeyiz (5). Bu oluşumda özensizlik kadar, hukukun üstünlüğü ilkesini umuzsamazlık da vardır.

Yasa kavramı: Yasa biçimindeki işlemin ne olduğunu bir kez daha ve Anayasaya (1982) göre gözden geçirmeliyiz.

1- Yasama işlemlerinin içerdiği hukuki rejim. yasama erkinin işlemi,

Yasa biçiminde yapılanlar,

Karar biçiminde yapılanlar (iç tüzük, yasama dokunulmazlığı, üyeliğin düşürülmesi kararları, bazı görevlere seçim (Anayasa Mahkemesi, RTÜK üyeliği) Olağanüstü haller kararlarının onaylanması, Güvenoyu)

2- Maddi anlamda yasa

Biçimsel anlamda yasa.

Yasanın hukuki varlık kazanabilmesi için unsurlarının sağlıklı olması gerekir. Bunları

Dış (extrinseque) öğeler

İç (intrenseque) öğeler olarak değerlendirebiliriz.

A- Dış Öğeler (Usul, biçim, yetki gibi işlemin özü ile ilgili olmayan)

B- İç Öğeler (Neden, amaç ve konu gibi içerik ve öz ile ilgili) olarak değerlendirebiliriz.

İÇERİK VE ÖZ İLE İLGİLİ ÖĞELER

Anayasa'nın 6. maddesi "egemenliğin devri"ni engelliyor. Yasa yapma yetkisi doğrudan yasama organının görevidir. Yasanın geçerliği yetkili organca yapılmasıyla ilgilidir. Ancak unsurlarının sağlıklı olması da zorunludur. Bu nedenle demokratik sistemin kurumsal yapılanması yasama yetkisinin denetimini yargıya vermektedir. Anayasa mahkemesinin işlevi yetki devrini içermez, yargısal denetimdir. "Kanunlar, Anayasa aykırı olamaz" kuralı 1924 tarihli Teşkilat-ı Esasiye Kanununda da vardı. Ancak bu denetimin yargısal olarak denetlenmesinin kurumlaşması 1961 Anayasası ile olmuştur.

TORBA YASA YÖNTEMİNİN SAKINCALARI

Roma'da geçerli olan latince bir deyim varmış: "Lex didia et Caecilia". Türkçesi "Her konu için tek bir yasa teklifi yapılmalı ya da "Her konu tek bir yasa teklifi ile olur"

Anayasaya göre yasa tasarısı ve tekliflerinin TBMM'ce görüşülmesi usul ve esasları iç tüzükle düzenlenir. (Any. 88)

İç tüzüğe göre yasa teklif ve tasarıları başkanlığa sunulur. Ancak yasa yazımı, içeriği ve konusu (tek konulu) hakkında bir açıklık getirmemiştir. Bu konuda düzenleme -nedense- yürütme organınca yapılmıştır.

Başbakanlıkça hazırlanan "Kanun, Kanun hükmünde kararname, Tüzük ve Yönetmelik Tasarılarının Hazırlanmasına İlişkin Esaslar" Yönetmeliği 8 Eylül 1992 tarihli resmi gazete yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Daha sonra "Mevzuat Hazırlama Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik" Bakanlar Kurulunun 2/2005-2005/9986 Sayılı Kararı ile düzenlenmiş ve 2006/26083 Sayılı resmi gazete ile yayınlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yönetmelik kanun, kanun hükmünde kararnameler ile birlikte tüzük, yönetmelik ve diğer düzenleyici işlemlerin taslak metinlerinin hazırlanması esaslarını düzenlemektedir.

Yönetmeliğin öngördüğü biçimsel özellikler ve yayım ilkeleri tartışmalıdır. Cumhuriyet döneminde uygulanan yasa yapma yöntemleri değiştirilmektedir. Ne var ki, Yönetmelik yasama meclisi üyeleri için bağlayıcı olmadığı için, Hükümetçe hazırlanan tasarılar bakımından yol gösterici olabilmektedir. Bu konuda da tam bir örneklik oluşmamış görünüyor. Aynı süreçte TBMM'den çıkan Türk Borçlar Kanunu ile Türk Ticaret Kanunu farklı biçimsel yöntemlerle kaleme alınmıştır. Birinde paragraf usulü esas alınırken, ötekinde madde, fıkra, bent yöntemi uygulanmıştır.

Yönetmelik "Başbakanlık, bakanlıklar, bağlı, ilgili kurum ve kuruluşlarca hazırlanacak metinler için öngörülen esasları düzenlemektedir. Yani Yürütme

Erki, Yasama Erkine buyruk vermemiş, yol göstermemiştir. Sadece Yasamaya sunulacak tasarılar konusunda esasları belirlemiştir. Bunun dışında milletvekillerince hazırlanacak “Teklif” (Öneri)ler konusunda bir düzenleyici kural yoktur. Hatta, Yürütmece hazırlanan tasarıların görüşülmesi sürecinde milletvekillerince yapılacak değişiklik önerileri için de bir düzenleme öngörülmemiştir.

Anayasanın 88. maddesi “Kanun tasarı ve tekliflerinin Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülme usul ve esasları iç tüzükle düzenlenir” demektedir. Ne var ki İç tüzük, Yasama Meclisinin işleyiş ve çalışması ile tasarı ve önerilerin yapısı ve yazılışı konusunda düzenleyici bir ayrıntılama yapmamıştır. Yalnızca İç tüzüğün 91. maddesi “temel kanunlar” için özel bir yöntem belirlemiştir. Meclis çalışmasında zaman zaman “temel kanun” niteliğinde olmayan kimi kanunların bu yöntemle görüşüldüğü ve yasalastırmada milletvekillerinin katkılarının sınırlandırıldığı ileri sürülmektedir.

Bu yöntem aksaklıkları yasama organının çalışma düzenini etkilemektedir. Yasama tekniği açısından sakıncalı metinler yasalasmaktadır (6). Bunun yansımaları olarak toplum düzeni ve yaşamını etkileyecek, ülke yönetimine güveni sarsacak bir tartışma ortamı yaratılmaktadır.

“Torba yasa” ve “korsan önerge” deyimleri yasal ve tüzel (hukuki) terimler değil. Bunlar uygulama oluşan Parlamento jargonunun yarattığı deyimlerdir. Yasa tasarı ve önerilerinin hazırlanışı ve de görüşülmesi aşamasındaki “siyasal etkenler” in “hukuk” ilkelerini bastırmasıdır. Yasaların iyi hazırlanmamış metinlerle ve sağlıklı sayılmayacak görüşme yöntemleriyle yasalasması “hukuk devleti”ni tartışılır kılmaktadır.

YASA YAPMAK BİR SANATTIR

Fransızların bir özdeyişi varmış: “Bir ülkede yasa sayısı beş bini geçmişse, o ülkede hukuktan söz edilemez”. Bizim yasalarımızın sayısı on beş bine yaklaştı. Bir iddiaya göre TBMM son on yıllık süreçte iki bin yasa çıkarmış. Üstelik bu yasaların bir bölümü aynı süreçte çıkarılan ve yürürlükte kısa sürede sakıncalı görülüp düzeltilme amacıyla değiştiriliyor.

Yasama organın işleyişindeki özensizlik toplum yapısını, dokusunu, yaşayışını ve yargının işleyişini etkilemektedir. Yargıya yönelen eleştiriler ağırlasmaktadır. Dilimizde “Adaletin kestiği parmak acımaz” diye bir deyiş var. Bu imparatora “Berlinde hakimler var” diyen değirmencinin yargıya olan güveninin bize özgü anlatımıdır.

“Yok kanun, yap kanun” deyişi hukuk devletinin en acımasızca eleştirilmesidir. “Torba yasalar” Yürütmenin etkisi ve güdümü altındaki yasama meclisinin “çırpıştırma” yönteminin etkisiyle özensiz bir çalışma biçimini benimsemesidir.

Konusu bakımından düzenli bir alanı kapsayan yasaların başlığı, içeriği ile uyumludur ve açıklayıcıdır. Örneğin “İş kanunu”, “Dernekler kanunu”, “Türk Ticaret Kanunu” vb. oysa torba yasalar, içerdiği yasa değişikliklerinin adını bile başlıkta anmaz olmuştur. Artık bu yasaların adı da klişeleşmiştir. “... Yasası ve Bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun” denmekle yetinilmemektedir.

İlk torba yasalardan biri bütçe aşamasında çeşitli vergi yasalarında değişiklik içerdiği için “Finansman Kanunu” diye anılmıştı. Finansman Kanununun başlığı, içerdiği bütün yasaların başlıklarını saydığı için bir tam sayfa tutmuştu.

Torba kanunların en büyüğü 23.01.2008 tarihli 5728 sayılı kanundur. Başlığı kısaca “Temel Ceza Kanunlarına Uyum Amacıyla Çeşitli Kanunlarda ve Diğer Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun”. Bu yasada 580 asıl üç geçici madde ile yüzü aşkın kanundaki para cezaları değiştiriliyor ve güncelleniyordu. Kanunun ilk maddesi 1 Şubat 1329 (1913) tarihli “Ameliyat-ı iskaie işletme kanunu muvakkat”inden başlıyor ve 22.02.2005 tarihli 5302 sayılı yasaya değin onlarca yasada değişiklik yapılıyor; ayrıca 58 yasayı da iptal (!?) ediyordu. (Yasaların yürürlükten kaldırılması için “ilga” terimi kullanılmıştır. “İlga” bir kanun ya da kanun maddesinin bir başka kanun ile yürürlükten kaldırılmasıdır. “İptal” terimi ise hukuka aykırı veya isabetsiz bir işlem ya da kararın bir yargı veya idare işlemiyle ortadan kaldırılmasıdır.)

TORBA YASALARDA SON GELİŞMELER (!?)

Cumhurbaşkanlığı seçimi yapıldığı Ağustos 2014 tarihine kadar olan son dönemde 38 yasa kabul edilmiş bunlardan 21’i uluslararası antlaşmaların onaylanması hakkında yasalar. Kalan 17 yasadaki 10’u ise “torba yasa” niteliğinde yasal düzenlemeler. On torba yasanın toplam 538 maddesi var. Bunlarla 230 farklı yasada değişiklik yapılmış.

Örneğin 15.02.2014 tarihli 6524 sayılı Torba Yasa “Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına dair Kanun” başlığını taşıyor. Bu kanunda 43 asıl, 5 geçici madde var. Yasa tümüyle “yargı”yı düzenlemektedir. Üç maddesi “Hakimler ve Savcılar Kurumu”nun oluşum ve işleyişine ilişkin. Bir maddesi Adalet Bakanlığının Kuruluşuna İlişkin Kanun Hükmünde Kararname’de değişiklik öngörmektedir. 16 madde 4954 sayılı Türkiye Adalet Akademisi Kanunu’nu değiştirmektedir. 19 maddesi 6087 sayılı Hakimler ve Savcılar Kurumu’nda köklü değişiklik yapmakta olup ayrıca iki geçici madde eklenmektedir.

Anayasa Mahkemesi de Torba Yasa’da yer alıyor. 6216 sayılı “Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve yargılama usulleri hakkında kanun” da değişiklik öngölmekte.

Anayasa’da mahkemelerin bağımsızlığını güvence altına almak için “Hakimlik ve Savcılık Teminatı” öngörülmüştür:

“Hakimler, mahkemelerin bağımsızlığı ve hakimlik teminatı esaslarına göre görev ifa ederler” Any. 140/2

Geçmişte yargı bağımsızlığı yargıç güvencesiyle ilgili güdümleyici çabaların akıbetini anımsayan bir kuşaktanız. Geçici başarı darbeleri büyük düşüşlerle sonuçlanmıştır.(7)

Türk Ceza Kanunu 26.09.2014 tarihinde yürürlüğe girdi. 5327 sayılı Kabahatler Kanunu 30.03.2005'te 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ise 04.12.2004 tarihinde kabul olundu. Böylece ceza yargısı tümüyle yenilenmiş ve çağın gereklerine uygun hale gelmiş sayıldı. Ne var ki, uygulamacılar ile kuramcıların işbirliği ile ve uzun bir çalışma ile hazırlanan bu yasalarda -nedense- eksiklikler, yetersizlikler, yanlışlıklar belirlendi. Kısa süre içinde arka arkaya değişiklik gereksinimleri duyuldu. Son olarak da kapsamlı bir değişikliki “Andıç” ya da başka adlarla anılan darbe iddiaları ile gereksindi. Hemen ardında da 17/25 sürecinde “parelel yapı” sakatlıkları görüldü ve yeni değişiklikler gereği ileri sürüldü. 18.06.2014 kabul tarihli 6545 sayılı Torba Yasa'nın başlığı şöyle: “Türk Ceza Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına dair Kanun. 105 maddeden oluşan bu Torba Yasada 17 yasa ve KHK. de değişiklik öngörülmektedir. Değiştirilen yasalar arasında T.C.K.'dan başka C.M.K., H.S.K., Yüksek Adalate Akademisi, Yargıtay, İdari Y.U.K., Siyasi Partiler Kanunu, Kaçakçılık Kanunu gibi değişik alanlarda ilgili yasalarda bulunuyor.

Ve son olarak Cumhurbaşkanlığı Seçiminden sonra yeni Yasama döneminin açılmasını beklemeyen TBMM çalışmasına ara vermeden 10 Eylül 2014 tarihli 6552 sayılı Torba Yasa'yı bitirdi.

Çok tartışmalara yol açan bu yasa, yürürlüğe girmesinden hemen sonra Anayasa Mahkemesi'ne götürüldü. Yüksek Mahkeme dört maddeli ilk davada, üç maddenin iptaline karar verdi; gerekçeli kararın yazılmasına kadar yürürlüğün durdurulmasını öngördü. Aynı yasa hakkında yine Ana Muhalefet Partisi'nce açılan ikinci başvurunun dilekçesi ise iki yüz sayfaya yaklaşıyor.

6552 SAYILI TORBA YASA'NIN GETİRDİKLERİ VE GÖTÜRDÜKLERİ

Başlığı “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması ve Bazı Alacakların Yeniden Yapılandırılmasına Dair Kanun” olan bu yasa 146 madde 3 geçici maddeden oluşuyor.

İlk sekiz madde 4857 sayılı İş Kanunu'nda değişiklik öngörüyor. (Soma Kanunu olarak adlandırılan bölüm). Bundan sonra 138 madde ile toplam 67 yasa grubunda değişiklik yapılıyor. (Aralarında Avukatlık Kanunu, Pasaport Kanunu, Harçlar Kanunu'ndan Sosyal Güvenlik Kurumu Kanunu'na kadar

çok değişik yasalarda ve KHK'lerde değişiklik öngörülüyor. Yasanın 40-63 maddeleri (Yirmi dört madde) ile Sosyal Sigorta ve Genel Sağlık Sigortasında değişiklikler getiriliyor.

Bu yasanın bir ilginç yönü de yasama tekniği açısından maddelerin hem “özdeyiş” niteliğinde kesin hem de kolay anlaşılır olması gerekir. Oysa bu yasanın geçici 1. maddesi elli dört satır (4 bent). Geçici 2. madde ise iki yüz kırk sekiz satır (7 bent).

6552 sayılı Yasanın değişiklik öngördüğü 67 yasa grubunda birbiri ile ilgisi olmayan birçok yasanın çeşitli maddeleri değiştirilmiştir. Bu değişiklikler şöyle çizelgelenebilir.

- 4857 sayılı İş Kanunu (sekiz madde)
- 3213 sayılı Maden Kanunu (bir madde)
- 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu (dört madde)
- 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu (bir madde)
- 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu (dört madde)
- 6356 sayılı Sendikalar T.İ.S.K. Kanunu (üç madde)
- 4817 sayılı Yabancıların Çalışma İzinleri Hak. K. (bir madde)
- 492 sayılı Harçlar Kanunu (bir madde)
- 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanunu (iki madde)
- 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu (iki madde)
- 3201 sayılı Yurt Dışında bulunan Türk Vatandaşlarının Yurt Dışında Geçen Sürelerinin Sosyal Güvenlikleri Bakımından Değerlendirilmesi Hakkında Kanun (üç madde)
- 5502 sayılı Sosyal Güvenlik Kanunu (dokuz madde)
- 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu (yirmi dört madde)
- 5521 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu (bir madde)
- 5952 sayılı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı Kuruluş Kanunu (bir madde)
- 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu (dört madde)
- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname (üç madde)

- Kanununun 73 ve 74. maddeleri çeşitli para cezalarının tahsili veya affı gibi çeşitli konuları içermekte olup dili, yazımı ve kapsamı açısından yasama tekniğine uymamakta, bu nedenle adlandırılmamaktadır.
- 2547 sayılı YÖK Yasası (bir madde)
- Serbest Muhasebeci ve Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler K. (3568 S.K.) (bir madde)
- Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Kanunu (bir madde)
- 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu (para cezalarının affı h.) (bir madde)
- Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca ve başkaca kuruluşlarca kesilmiş para cezalarının affı ve tahsili hakkında (bir madde, on iki bent)
- 5510 sayılı kanuna bir madde eklenmesi (prim cezalarının affı ve tahsili) (yirmi bent)
- 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Kişilere Yardım Kanunu (bir madde)
- 406 sayılı Telgraf-Telefon Kanunu (bir madde)
- 2644 sayılı Tapu Kanunu (bir madde)
- 5682 sayılı Pasaport Kanunu (iki madde)
- 5864 sayılı F.S.E.K. (bir madde)
- 6200 sayılı DSİ Kanunu (bir madde)
- 6245 sayılı Harcırah Kanunu (bir madde)
- 6831 Orman Kanunu (bir madde)
- 7269 sayılı Doğal Afetler Kanunu (Soma Kanunu) (bir madde)
- 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu (bir madde)
- 633 sayılı Diyanet İşleri Kanunu (bir madde)
- 1336 sayılı Avukatlık Kanunu (Avukatlık sınavını engelleme hükmü) (bir madde)
- 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu (bir madde)
- 2577 sayılı İdari Yargılama Usûl Kanunu (iki madde)
- 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu (bir madde)
- 2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu (üç madde)
- 3056 sayılı Başbakanlık Teşkilat Kanunu (iki madde)

- 3093 sayılı TRT Kanunu (iki madde)
- 3269 sayılı Uzman ERbaş Kanunu (bir madde)
- 3568 sayılı Serbest MALi Müşavir-Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu (bir madde)
- 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Kanunu (iki madde)
- 4207 sayılı Tütün ve Tütün Ürünlerinin Zararlarını Önleme Kanunu (bir madde)
- 4342 sayılı Mer'a Kanunu (bir madde)
- 4646 sayılı Doğalgaz Piyasası Kanunu (bir madde)
- 4749 sayılı Kamu Finansmanı Kanunu (bir madde)
- 4760 sayılı Özel Tüketim Vergisi Kanunu (bir madde)
- 5258 sayılı Aile Hekimliği Kanunu (bir madde)
- 21.04.2005 tarihli 5335 sayılı kanun (torba kanun) (bir madde)
- 5393 sayılı Belediye Kanunu (dört madde)
- 5449 sayılı Kalkınma Ajansı Kanunu (bir madde)
- 5543 sayılı İskan Kanunu (bir madde)
- 5651 sayılı İnternet Ortamında Yapılan Yayınlar Hakkında Kanun (iki madde)
- 5747 sayılı Büyükşehir Kurulması Hakkında Kanun (iki madde)
- T.İhracatçılar Meclisi Kanunu (bir madde)
- 6102 sayılı T. Ticaret Kanunu (dört madde)
- 6112 sayılı TRT Kanunu (iki madde)
- 6092 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi Hakkında Kanun (bir madde)
- 6446 sayılı Elektrik Piyasası Kanunu (bir madde)
- 6475 sayılı Posta Hizmetleri Kanunu (bir madde)
- 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Kanunu (bir madde)
- 233 sayılı Kamu İktisadi Teşekkülleri Hakkında KHK. (bir madde)
- 637 sayılı Ekonomi Bakanlığı Hakkında KHK. (bir madde)

- 655 sayılı Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı Hakkında KHK. (bir madde)
- Onbir çeşitli kanunun bazı maddeleri ile fıkralarının kaldırılmasına ilişkin madde (bir madde)
- Üç geçici madde (Bu maddelerden biri elli dört satır, dört bent; altı sayfa)
- Yürürlük maddesi ile sekiz bent olarak değiştirilen yasa hükümlerinin yürürlüğe girişleri düzenleniyor.
- Son madde (her yasada olduğu gibi) yürürlük maddesi (Torba yasa) kapsamı hakkında bir fikir verebilmek için bu çizelgeyi eklediğim için özür dilerim. Ama başka türlü anlatılmasının olanağı bulunmadığını sanıyorum.

SONUÇ

Torba yasa bir hukuk terimi veya bir yasa yapma yöntemi değildir. Ne var ki torba yasa yöntemi ile bir çırpıda onlarca yasa maddesi değiştirilebilmektedir. Gerçekte her yasa bir bütündür. İster “temel yasa” olsun isterse “kuruluş yasası” ya da “usül yasası” niteliğinde olsun uygulamada yasanın bütünlüğü yorumlama ve uygulama açısından gereklidir. “Parçasal” değişiklikler yasanın bütünlüğü ve uygulamacının yorumlaması bakımından sakınca yaratır.

TBMM, son yasama döneminde kırk kadar yasa yapmış; bunların yirmi kadarı Uluslararası antlaşmaların onaylanmasına ilişkin. Kalan yirmi kadar yasanın on biri “torba yasa” niteliğinde. Bu torba yasalarla üç yüz kadar yasa değiştirilmiştir. Bu yasaların bir bölümü kamu yönetimi ile bir bölümü yargı ile ilişkilidir. “Yargı Hizmetlerinin İşleyişi ile ilgili bir torba yasa () ile otuz üç maddede ondan çok usül yasası veya kuralı değiştirildi. (T.M.K., T.C.K., C.M.K., Kabahatler Kanunu, İ.İ.K., Askeri Ceza Kanunu, Askerlik Kanunu, Pasaport Kanunu, Orman Kanunu, Noterlik Kanunu, Danıştay Kanunu, Harçlar Kanunu ile birlikte on altı kanunda değişiklik yapan bu yasa 31.03.2011 tarihli 6217 sayılı kanun olup, otuz üç madde ve dört geçici maddeden oluşuyordu)

Yasa erkinin çalışmasındaki yöntemsizlik ve dikkatsizlik Kamu yönetimini olduğu kadar -belki de daha çok- yargı erkini de etkilemektedir. Yargılama sürerken dava ile ilgili kuralların değişmesi sanığın ya da taraflardan birinin yararına olan hükmün tersine dönmesi, değişmesi yargıya olan güveni sarsmakta yagının üç temel ögesi arasında düzeni ve dengeyi bozan tartışma ve çekişmelere dönüşmektedir.

Her yasa değişikliğinden sonra dikkatler Anayasa Mahkemesi’ne çevrilmekte, her davanın sonucu “bireysel başvuru”yla değişir mi sorusuna bağlanmaktadır. A.İ.H.M. kararları da, yargı kararları ile birlikte tartışılmaktadır. Temel hak ve

özgürlüklere ilişkin uluslararası antlaşmalar bir hukuk kaynağı olarak yargıya yol gösterse de, bunların sayısı ve kapsamı kesin olarak belirlenmediği için bir başka tartışma nedeni olmaktadır.

Demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti tehlikededir dersek karamsarlık mı sayılır?

NOTLAR

Prof. Dr. Erdoğan GÖĞER, Hukuk Başlangıcı Dersleri sy. 60 ve sonrası.

Doç. Dr. Erdoğan TEZİÇ (sonra Prof. Dr.), Türkiye'de 1961 Anayasasına Göre Kanun Kavramı, İstanbul, 1972.

Prof. Dr. Bilge UMAR, Hukuk Başlangıcı

Prof. Dr. Karl Doehring—Çev: Prof. Dr. Ahmet MUMCU, Genel Devlet Kuramı, sy. 288, Ankara.

Ahmet İYİMAYA (TBMM Adalet Komisyonu Bşk.), Siyaset Kurumunun Ortak Günahı: Yasama Reformu, TBB Dergisi, sy. 283-299, Mart-Nisan 2011.

Oktay EKŞİ, Parlamento mu, Kanun Fabrikası mı? 448 sayfa, Ankara 2013.

Bkz. İYİMAYA a.a.m. Ekşi a.g.y.

Av. Atila SAV, Yargı Bağımsızlığı Yargıç Güvencesi. A.B. Dergisi